

שומרי משמרת הקודש

גיליון
קכ"ז

גיליון חודשי לחיזוק והתעוררות בענייני 'מורא מקדש' ותפילה - ישיבת טל תורה מנחם אב תשפ"ה

דברים אחדים

גִּלְהָ פָּבוֹד מִלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מִהֶרָה

מדרגה, מעטים הם הזוכים לכך, רק יחיד סגולה, עובדי ה' מנעוריהם וכו' וכו'.

לאמיתו של דבר, אין זה נכון כלל וכלל, נושא של כבוד שמיים נוגע לכל אחד ואחד, חילול כבוד שמיים הוא נושא שבוער לכל יהודי בנשמתו, לא רק בעומק נפשו הפנימית אלא בפועל ממש. לדוגמא, נתאר את מה שקרה בעבר כמה פעמים ובעז"ה לא יהיה שוב בעתיד, כאשר נשמעו ידיעות מזוועות כי במקום פלוני חולל ספר תורה, במקום אלמוני הושלכו ספרי קודש ארצה, בית כנסת עלה באש ע"י פוחזים וריקים, כל מי ששומע זאת לבו מתחלחל ומדעזע, במחשבה שנייה הוא רותח וזועם על אותם בני בליעל שפלים, מקווה בכל לבו כי יבוצע בהם מלוא חומרת הדין.

אין פה כוונה להשוות או לשקול במידה את חומרת חילול כבוד שמיים, אך כל נשכח כי אותם פעולות נעשו בידי גוים ערלים שונאי ה' ושונאי עמו, או ביד אחינו התועים והטועים, הרחוקים מאוד מכל זיק וניצוץ קדוש. מעולם לא שמעו ולא ידעו דבר אודות כבוד שמיים.

לעומת זאת, כאשר אנחנו גדלנו וחונכנו מנעורינו על ברכי חינוך יהודי קדוש, יודעים אנו היטב מה מותר ומה אסור, מה רצוי ומה דחוי, עלינו מוטלת החובה בכל כוחנו ויכולתנו להרבות כבוד שמיים, כל שכן להימנע ולהיזהר עד מאוד מחילול שם שמיים חלילה, אף בעניינים הנראים פחותים ממעשים זוותיים אלה.

בימים אלה, כאשר נוהגים אנו באבלות על חורבן בית המקדש, צפים ועולים בליבנו מעשי הזוועה שחיללו האויבים את הקודש ושרפו את בית מקדשנו ותפארתנו, מקוננים אנו על חילול קדשי ישראל לכל אורך הדורות עד ימינו, מזדעזעים אנו עד דכדוכה של נפש לנוכח כל אותם מעשים מזוועים, מצפים אנו ומייחלים ומקווים מתי יגיע היום שיתגלה כבוד שמיים בעולם במהרה בימינו, אכן זו תקוותו של כל יהודי במשך אלפי שנות גלות.

זאת אשר בידינו נעשה, כאשר ברחמי השי"ת רוב חסדיו הותיר לנו את בית מקדש מעט, זכות גדולה עומדת בפנינו, להתפלל שלוש תפילות ביום שהותקנו במקום הקרבות, נקפיד וניזהר בזהירות ושמירה גבוהה שלא לחלל חלילה את כבוד שמיים, שלא נעמיד ח"ו צלם בהיכל בשיחה בטילה בשעת התפילה, שלא נגרום במעשה סכלות או יכולת להתאפק, לרמוס את כבוד התפילה וכבוד בית המדרש, נעמוד בכל כוח ועוז על כבוד שמיים כי נוגע בנפשנו, נשתדל בכל אפשרות למנוע גם מאחרים שעדיין לא שמו אל לבם, נגביר כבוד שמיים, בזכות זו נקרב את גאולתנו ופדיון נפשנו, שיתגלה כבוד שמיים בעולם במהרה בימינו אמן כ"ה.

מלב אל לב

התבוננות לאור התקופה

חבר יקר!

שלום וברכה

עד כמה אתה מחובר בימים אלה לענייני התקופה, לא ידוע לי, אך לא קשה לנחש, הנך ממתין שזה יעבור חיש מהר. מכל מקום, ברגעים אמתיים כשאתה ביישוב הדעת, הנך מבין היטב כי חז"ל הק' ופוסקי הדורות בקבעם את ההלכות הנוגעים לתקופה זו, לא באו חלילה להצר את זרכינו ולהציק לנו, הם רצו כי לכל הפחות בתקופה קצרה זו במשך השנה נהיה מחוברים יותר לציפייה לביאת המשיח ולבניין בית המקדש, ללא הלכות והליכות אלו, ספק גדול אם היו רוב הציבור יכולים להיכנס לתחושת ציפייה וייחול אמיתי.

אכן, מאמינים אנו בני מאמינים כי אותו יום נספך יגיע ופתע פתאום יבוא מלך המשיח לגאלנו. כדבר ה' ביד מלאכי הנביא - 'וּפְתָאֵם יְבֹא אֶל הַיְכָל הָאֵדוֹן אֲשֶׁר אַתֶּם מְבַקְשִׁים וּמְלַאֵךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר אַתֶּם חֹפְצִים הִנֵּה בָא אֲמִיר ה' צְבָאוֹת, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ יִיבֶנֶה וְיִקְרָב קִרְבָּנוֹת לִפְנֵי הַשֵּׁת'.

בנוהג שבעולם, בעת שממתינים לאדם גדול וחשוב, הן כשמדובר בחשיבות בעיני ההמון, הן להבדיל בין קודש לחול בשעה שממתינים להופעתו של אדם גדול, רבי, ראש ישיבה וכדו', מתכוונים ככל שניתן לקראת בואו של האישיות החשובה, ככל שהדמות ערכית ונעלית יותר בעיני הממתינים, כך תגבר הציפייה והשתוקקות ליום המיוחל, ובהתאם לכך תגבר ההכנות המעשיות, הכנות המקום לפי כבודו, סידור אכסניה ראווה ונאותה, קבלת פנים מפוארת, מקום מכובד ורחב לכינוס כל הקהל, ועוד. בהיותך חסיד קשור לכו"ח האדמו"ר שליט"א, אנקוט דוגמא שתבין טוב יותר את כוונתי, כאשר חסיד ממתין לבואו של רבו שאמור להגיע ממקום רחוק, לאחר זמן של ציפייה והמתנה, כמובן שכאן גוברת ההכנה שבלב, לבו מתמלא על גדולתו מרוב התרגשות לקראת המאורע הגדול, בד בבד מתכוונן החסיד בהכנה פנימית ומעשית יותר, הוא מאמין כי הרבי ירגיש במעשי אדם רצויים המה, הוא מתכוון בשיפור ותיקון המעשים, הן בחלק ה'סוד מרע' הן בחלק ה'עשה טוב', הלא הרבי שליט"א יופיע בזמן הקרוב ועלינו להיות מוכנים כיאות.

לא ספק, בנוגע לציפייה לביאת המשיח, נושא שמעולם לא חווינו ולא נכרנו, כאן דרושה התבוננות מעמיקה יותר לעזור את הלב ברגש ציפייה, אולם היא מיוסדות הדת, הרמב"ם כותב דברים חמורים לא רק על מי שאינו מאמין ח"ו בביאת המשיח אלא גם על זה שאינה מחכה לו, אלו דבריו: המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליושנה למשלה הראשונה... וכל מי שאינו מאמין בו או מי שאינו מחכה לביאתו לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר אלא בתורה ובמשה רבינו (רמב"ם הלכות מלכים פ"א ה"א), הלא בוא יבוא אותו יום נספך, אליו ציפינו חכינו וקוונו במשך אלפי שנות גלות, מיום זה ואילך תתגלה כבוד מלכות השי"ת בעולם, יכירו וידעו כל יושבי תבל כי ה' הוא האלקים, במה נוכל להביע את חלקנו, כיצד ומה נעשה כיום הזה, לבטא ולגלות את ציפייתנו שיתרבה כבוד מלכות שמיים.

מקום מרכזי ביותר במשך היום לעבודה קדושה זו, היא בשעת התפילה, בשעה זו שנמצאים בבית ה', מקדשים את שמו בקדש וקדושה, מתפללים ומשועשים אנו לכל הצטרכויותינו הרוחניים והגשמיים, מתוכם בקשות נרחבות לביאת המשיח ולבניין בית המקדש, כאשר אותה שעה קדושה וייחודית זו נשמרת בכל הכבוד הראוי, מגבירים את תשומת לבנו שלא להשיח בשום שיחה זרה ומנוכרת, לכוון ב"ה את השכינה השורה במקום הקדוש, משתדלים ככל יכולתנו לכוון בתפילותינו, פעולות אלה הן הגנה מרבים כבוד שמיים, בסיימה של שעה מרוממת זו מתפללים אנו בכל לב: וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְךָ... יְכִירוּ וְיִדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֶל... וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקְרָו, וְיִקְבְּלוּ כָּלָם אֶת עַל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ מִהֶרָה לְעוֹלָם וָעֶד, מִי יוֹת וְנֹכַח לְכָךְ בְּמַהֲרָה, וְתִתְחַזְּקֶה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךְ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים, יתהפכו הימים האלה לששון ולשמחה ולמועדים טובים.

עלה והצלח

מאחל בכל לב
ידיד ומקורן

חֲסִדוֹ וְיִשְׁאֵל לְכַבֵּד
הַמַּעֲרֵכֶת

- זמן רב רציתי לשאול אותך, שמתי לב לא פעם ולא פעמיים, כשאתה עובר בסמיכות ללייבה שאינך מחבב אותו בלשון המעטה, הנך פשוט סולד מהאיש, כפי הידוע לי הוא מעולם לא עשה לך שום עוול, מה יש לך כל כך נגדו?

- אתה מפתיע אותי מאוד, אני בתמימה ובתדהמה, מה אתה עושה עצמך כשה תמים, וכי אינך יודע, אתה לא מכיר את דרכי ומעללי הזדוניים של אותו חצוף מרושע.

אך לפני זמן קצר, היית גם אתה נוכח במקום, כשהוא ביזה וחירף את אבא בגידופים ובביזיונות עצומים, לא נחה דעתו עד שאף ירק לעברו, אני זוכר שהיית חיורר כסיד, בקושי יכולת להגיב.

זו לא הפעם היחידה שהברגש השפל הזה מתעלל בזדון וברוע לב באבא שלנו על לא עוול בכפו, אתה מכיר את אבא, הוא לא עשה לו מאומה, על אף שהתרו בלייבה מספר פעמים, הוא ממשיך באיוולתו ומתנהג בנבזות כאחד הריקים, ללא בושה.

אתה יודע שהלה הוא גבר אלים, קשה מאוד להתעסק אתו, אין לי את הדרך להשיב לו כגמולו, הדבר היחיד שאוכל למחות על רשעותו ולהביע את זעמי כלפיו, בלהראות לו פנים זוועות, ואתה מיתמם כאילו אינך מבין מה קורה פה, עדיין אתה שואל מה יש לי כנגד אותו האיש.

מה לדעתך אני צריך לעשות, וכי אתה סבור שיש להתעלם ולהתייחס אליו כרגיל, כאילו מאומה לא אירע?

לא ולא! הגדרת את הדברים מצוין, אינני צריך להוסיף עליהם, אני אווז בדיק כמון, אתה בהחלט צודק במאת האחוזים, פשוט רציתי לשמוע ממך כיצד הנך מגדיר את התופעה המבישה בצורה ברורה, כעת אשאל אותך שאלה המטרידה אותי זמן רב.

זה לא סוד, שישנם כמה נקודות שאינך נוהג בכבוד הראוי כלפי אבא, ישנם פרטים שאבא מבקש ממך שוב ושוב, משום מה אתה מתעלם ועושה כרצונך, מתוכם מדובר גם בדברים שנוגעים לאבא בנפשו ממש, לא אפרט כעת אבל אתה יודע היטב למה כוונתי, אתה מודע לכך ובכל זאת אתה בוחר בדרך שלך, כמובן שהתשובה קבועה שאינך מסוגל לעמוד בזה וזה קשה לך מאוד ועוד חירוצים כהנה וכהנה, כעת לאחר שהבעת בצורה הכי מדויקת בטענה צודקת לחלוטין את כאבך על הזלזול המחפיר בכבודו של אבא, כיצד אם כן אתה עצמך יכול לנהוג כך?

- אני לא מבין אותך, מה ההשוואה בכלל, איך אתה רוצה לדמות ביזיון וחירוף במקום ציבורי לעיני כולם, צעקות רמות וכינויי גנאי מאותו שפל ונבזה, למעשים שלי, אומנם גם אני צריך להשתפר ולציית לכל מה שאבא דורש ומבקש, אולם אתה יודע היטב שבתוכי האדם שורה יצר הרע שמסית ומדיח אותי ומעורר את עיני השכל, וכי ניתן לדמות כלל ולהקביל בין שני המקרים.

- אתה צודק, אכן אין להשוות את צורת ההתנהגות הזוועתית של אותו יצור שפל למעשיך, מכל מקום ברצוני להגיע להבהרה מסוימת.

אכן מוזעזע ומצמרר מאוד לראות את מעשי הנביזים והנאלחים, אולם הוא אדם זר, אין לו שום קשר לאבא, הוא כלל לא מכיר את אבא ואת אורחות חייו, על אף החלחלה ממעשיו, אך הם מגיעים מאדם רחוק זר ומנוכר.

מאידך, אם אתה כבן, מתנהג בצורה שאינה הולמת, הגם שהמעשה כשלעצמו פחות חמור, אך העוול הוא הרבה יותר, התביעה ממך גבוהה בהרבה, ממך נדרש לנהוג בזהירות יתירה, חוסר רגישות שלך בנושא, גורם פגיעה חמורה יותר.

אם נשאל אדם מן השורה, האם כבוד שמים הוא נושא הנוגע אליך, האם כואב לך שמחללים שם שמים, פעמים רבות מצטנע הנשאל ואומר, מי יאמר זיכתי לבי ולומר בפה מלא שכבוד שמים נוגע אליו, הלא עובר כך נדרש להיות בעל

רננו צדיקים

עבודת התפילה בצל צדיקי הדורות זי"ע

אלקי אבי בעזרי

אמרות טהרות מעוררות לב ונפש בעניין עבודת התפילה וביאורי תפילה, מאת

כ"ק אדמו"ר הרה"ק רבי אליעזר זוסיא זי"ע

בעל נועם אליעזר מסקוליען

ליומא דהילולא - כ"ט מנחם אב - תשנ"ב

מלוקט: ספר נועם אליעזר עה"ת, תהלים נועם אליעזר, קונטרס על תפילת שחרית, קונטרס דועה אבן ישראל

עיקר שמחת האדם תהיה על שזכה לעבוד את ה'

או יתפרש כוונת הפסוק, 'עבדו את ה' רצה לומר זאת שזכיתם לעבוד את ה' יהיה העיקר. בשמחה - היינו התוכן של שמחתנו, כי בשמחתנו על חסדי ה', צריך להיות עיקר שמחתנו על מה שזכינו לעבוד את ה'.

זכירת יציאת מצרים, שהקב"ה בעצמו הוציאנו

אני ה' אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים וגו'. יש לפרש על פי משל לאחד שהושיבו אותו במאסר, הרי גם אם רק יצוה המלך להוציא ממסגר נפשו תגדל שמחתו מאוד על זה שיצא לחירות, ועוד יותר תתרבה שמחתו כאשר המלך ישלח שר גדול מהעומדים לפניו שיוציאו מבית האסורים, אמנם במה ישוה ערך שמחה זו לכשהמלך בכבודו ובעצמו יבוא לשחררו, הלא אין ערוך לשמחה וחירות זו, כי בזה נראה אהבת המלך אליי אהבה שהיא בלי גבול וערך. כן כאן ציונה עלינו תורתנו הקדושה, שנזכר תמיד לא רק יציאת מצרים בלבד, שזה לעצמו הוא דבר גדול למאוד, שהוציאנו מעבדות לחירות, כי אם גם נזכור ש'אני ה' אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם', שהקב"ה בכבודו ובעצמו לא ע"מלאך ולא ע"שרף, כביכול ירד בעצמו למצרים להוציאנו משם, וממילא אין ערוך ותגמול עבור זה, ובזכרון זאת לא תמוש מאתנו לעולם ועד אהבתו ויראתו שמו ית'.

טעם לאמירת ה' שפתי תפתח' קודם שמו"ע

שמעתי ממורי ה"ר יודל מלמד ז"ל שאמר בשם אדמו"ר הקדוש ר' אי"ה ממעזיבו זי"ע ועכ"י בשם חז"קדוש ישראל מרוזין זי"ע ועכ"י שלכן אנו אומרים קודם תפילת שמו"ע ה' שפתי תפתח וגו', כי ע"י אמירת זמירות ותשבחות בפסוקי זמרה וברכת יוצר וההתבוננות בהם, ובפרט בקריאת שמע, נופל פחד ויראה גדולה כ"כ על האדם עד שבהגיעו לתפילת שמו"ע כמעט שנעשה בטל במציאות, ומרוב פחדו אינו יכול לפתוח פיו להתפלל שמו"ע, וע"ז מתפללים ה' שפתי תפתח.

הערה על פיסוק נכון בברכת 'שמע קולנו'

ומלפניך מלכנו, ריקם אל תשיבנו, הנני בזה להעיר על השיבושים היוצאים בתפילה, אצל אנשים אחדים, שאין שמים לב אל תיבות התפילה שמוציאים בפיהם, והם ממשיכים תיבת 'מלכנו' לתיבת 'ריקם', וחו' נראה כניאוף וזלזול, אף שבדואי אין מכוונים ח"ו לרעה, וכוונתם נכונה לבקש מהש"ת שריקם אלישיבנו, בכל זאת אם בדיבור לפני בני אדם נוהרים שיהיה בנימוס, מכל שכן שצריכים להיזהר בדיבור לפני מלכי המלכים הקב"ה, ובפרט בתפילה זו בה אנו מבקשים חננו ונענו 'שמע' תפלתנו, והנה אם הוא בעצמו אינו שומע את דיבוריו היוצאים מפיו, איך יעזי לבקש כן מהש"ת, ויש להיזהר בזה.

ע"י תפילה קודם הצרה, מונעים הצרה שלא תבוא

מְהֵלָּה אֶקְרָא ה' וְגו' אֵיבִי אֲנִשְׁע, עלתה על דעתי הענייה לפרש ע"פ הידוע שהקב"ה מתאוה לתפילתן של ישראל, וכאשר ההמון עם בעוה"ד שוכחים ח"ו בה' באים האויבים ומייראים אותם, וזהו מן השמים כדי להזכירם ולעוררם שיתפללו לה', אמנם מי שמקדים תפילה לצרה וגם בעת הישועה הוא מתפלל לה' אינו צריך לזה, וזהו שאמר דוד מלך ישראל 'מְהֵלָּה אֶקְרָא ה' - היינו שגם בעת הישועה שאני מהלל, בכל זאת אקרא ה', וגם אז בעת הטוב אדע אשר חיי מסורים בידו, ואתה ושלך שלו, והנני צריך לתפילה לפניי ית', וכנאמר כוס ישועות אשא (וגם אז) ובשם ה' אקרא, להתפלל לפניי ולבקש ולצפות לישועתו, ובזה 'ומן אֵיבִי אֲנִשְׁע' - כי מעתה אינו צריך להאויבים שיפילו אימתם ויראתם עלי כדי להזכירני לקרוא בשם ה', וממילא אין בהם שום צורך ויאבדו מן העולם.

ביאור 'ומחלים רעים ורבים ונאמנים דלינתו' (בתפילת 'נשמת')

אמר חז"ל (שבת י"ב), הנכנס לבקר את החולה אומר 'שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא', ויש לפרש לשון 'קרובה', כי הנה מן השמים קובעים זמן מעיד ליתורים ולחולי שלא יסתלקו מן האדם לפני זמנן כמו שאמר חז"ל (ע"ז נ"ה), יסורין בשעה שמשגרין אותם על האדם משביעין אותן שלא תלכו אל ביום פלוני ולא תצאו אלא ביום פלוני ובשעה פלונית וע"י פלוני וכו' והיינו שאמר רבי יוחנן מאי דכתיב וְחָלְלִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים רָעִים בשליחותן ונאמנים בשבועותן, אמנם כח השבת יפה, אשר בו כל דינין מתעבדין מינה ואתכפין לבטל את גזירת החולי והיסורין אף לפני זמנן וזהו שאנו אומרים בתפילת נשמת ביום השבת 'ומחלים רעים ורבים ונאמנים דלינתו', שהקב"ה הרים אותנו ע"י השבת גם מנאמנות החוליים, כי בזכות השבת יסתלקו ויצאו גם קודם זמנן, וע"כ אמר ורפואה 'קרובה' לבוא, היינו קרובה עוד לפני בא מועד יציאתן.

תפילה שלא יבטלו אותנו הייסורים מעסק התורה

ה' אֱלֹקֵי שְׁוֹעֲתִי אֵלַי וְתַרְפָּאֲנִי... ובזה יתפרש כאן ה' אֱלֹקֵי שְׁוֹעֲתִי - על הייסורים והחולי ולא רציתי לקבלם, כי שְׁוֹעֲתִי אֵלַי שרצוני להיות אל ה', כלומר לעבוד אותו ולהסתופף בצלו ואוכל לעסוק בתורה, והייסורים מבטלים אותי מעבודת הש"ת, וע"כ 'ותַרְפָּאֲנִי' - וכמו שמצינו בגמ' דכשאמר לא הן ולא שכן משום ביטול תורה נענו ונתרפאו.

שכל עצמות ומהות האדם יהיו דבקים בתפילה

מרגלא היה בפומיה קדישא לפרש הפסוק 'וְאֵנִי תַפְלִיתִי לָךְ ה' עֵת רָצוֹן, דתיבת 'ואני' נראה כשפת יתר, והיה לו לומר ותפילתי לך ה' וגו', אלא שהכתוב משמיענו בזה שהאדם צריך להיות מאוחד ומקושר עם התפילה, שיתפלל בדביקות ובכוונת הלב, ולא שתיבות התפילה יצאו מפיו ולבו וראשו בל עמו בתפילתו, ומחשבותיו משוטטות בדברים אחרים, וזהו 'וְאֵנִי תַפְלִיתִי', ש'אני' כל עצמיותי ומהותי, היא עם 'תפילתי', בדבקות באותיות התפילה, בזכרי שאני מתפלל לך ה', כי בתפילה צריך שידע לפני מי הוא עומד ומתפלל, ואז הוא 'עֵת רָצוֹן' שתפילתו תתקבל לרחמים ולרצון.

בנו כ"ק אדמו"ר רבי ישראל אברהם 'המאור ישראל' זצוק"ל (מתוך מכתב הסכמה לקונטרס 'נועם אליעזר' על תפילת שחרית)

הכח שיכולים להתפלל היא מתנה מאת ה'

נְדָבוֹת פִּי רָצָה נָא ה' וגו'. יש לפרש מה שלא אמר 'תפילת פי', או לשון אחר של תפילה, כי כוונת המשורר לומר שגם כח התפילה שלו ושתהיה תפילתו שגורה בפיו, גם זה אינו שלו, כי אם נדבה ומתנה מאת ה', כמאמר הכתוב 'ומה מענה לשון', וכמו שאנו מתפללים בימים הנוראים 'הֲיָה עִם פִּיפִיּוֹת שְׁלוּחֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וכו', שְׁלֹא יִכְשְׁלוּ בְלִשׁוֹנָם וכו', וזהו 'נְדָבוֹת' פִּי, מה שנדבת ונתת לי שפי יוכל להתפלל לפניך, רצה נא ה'.

עסק בתורה קודם התפילה סגולה לגרש המחשבות המטרידות

אֲשֶׁרִי נִצְרִי עֲדִיתִי בְּכָל לַבִּי יְדִרְשׁוּהוּ... ויתפרש עוד לעניין עבודה שבלב זו תפילה, כי ידוע מספ"ק סגולה רבה שיכול האדם לגרש את כל המחשבות המטרידות אותו לבל יפריעוהו מכוונת לבו בעת התפילה, שיעסוק בתורה לפני התפילה, וישים בה מעיניו, ואור התורה יגרש החושך ויזכר לבבו שיוכל לבו בעת התפילה כראוי, וזהו 'אֲשֶׁרִי נִצְרִי עֲדִיתִי' - דהיינו לימוד התורה, ואז 'בְּכָל לַבִּי יְדִרְשׁוּהוּ', שעבודת הלב זו תפילה תהיה בכל לבם ולא יפריעו אותם מחשבות זרות אחרות.

בקשה על חסדים רוחניים וחסדים גשמיים

וְתַגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים, בדעתה הקלושה עלתה לפרש שאנו מבקשים מהש"ת הן על חסדים גשמיים ובעיקר על חסדים רוחניים, שנזכה ללכת בדרכי טובים, להיות טוב, ולהתדבק בטוב - אין טוב אלא תורה, ואף שהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, אמנם כבר אמרו חז"ל אלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו, וכאשר אנו זוכים ללכת בדרך הטוב והישר להיות דבוק בתורה ומעשים טובים, הרי זה מחסדי ה' עלינו.

ולמה הדבר דומה, לאחד שהולח לחבירו סכום מעות, ולא היה לחבירו לשלם לו, והכיר בחבירו שמצטער על דבר זה שאין ביכולתו לשלם את חובו, הלך וזרק בהיחבא כיס מלא מעות לתוך בית חבירו, והלה מצא את המעות ושמח מאוד שיהיה לו ממה לשלם לחבירו המלוהק והוא לא ידע שגם כסף זה שמשלם לו, מקורו מחבירו שגמל אתו חסדים טובים, תרתי במשמע, הן הגמ' ח' בהלואתו הראשונה, והן במה שגמל אתו טובות שיהיה לו ממה לשלם לו, ויהיה לבו שלם עליו, על כן אנו מבקשים מהש"ת שתגמלנו 'חסדים' תרתי במשמע השפעות בגשמיות ורוחניות, וגם שנוכל לשלם לו את חובו, במה שיוזכה אותנו שנזכה להיות 'טובים', לזכות לדביקות בה ותורתו, לעסוק בתורה ובמצוות מתוך תענוג והרחבת הדעת, שבאמת דבר זה שאנו מקיימים מצוות ה', הלא גם נצטוו בכוחו של הקב"ה, וכמאמר חז"ל תן לו משלו וכו', ועוד נוסף על זה שהקב"ה נעזר חסדו הגדול משלם לנו שכרו בעבור זה, כאילו היה כל זה פרי מעשינו, וכמאמרו 'כ' וְלָךְ ה' חֶסֶד כִּי אֵתָה תִשְׁלַם לְאִישׁ כְּמַעֲשָׁהוּ'.

חיזוק האמונה בשעת התפילה תחיש הישועה

קוּה אֵל ה' חֲזַק וְיִאֲמָץ לִבְךָ וְקוּה אֵל ה', פרש"י ז"ל, וקוה אל ה' - ואם לא תתקבל תפלתך חזור וקוה, יש לפרש הכוונה בזה, דאם ראתי שלא נתקבל מבוקשך הרי זה סימן שלא קוית בחזק כזה שימשיך ישועתך, כידוע מספ"ק שאמונה הוא לשון המשכה, וע"כ 'חֲזַק וְיִאֲמָץ לִבְךָ וְקוּה' ביתר שאת ויתר עוז והוספת תקווה על ה' ואז יושיעך בקרוב.

גם את תפילתנו אינה ראויה, שיתקבלו התפילות ברצון

וְקָבַל בְּרַחֲמִים וְרָצוֹן אֶת תַּפְלִיתִנוּ, יש לפרש כי הנה אף כשאדם מתפלל בכל לבו ונפשו, ותפילתו היא כפי הראוי לו, אמנם לעומת הבורא ברוך הוא, שהוא אין סוף ואין תכלית, אין תפילתו נחשבת כלום, ורק במידת רחמיו ית' מקבל את תפילתנו, אמנם בעוונותינו הרבים אפילו לפי ערכנו אין תפילתנו כראוי, וממילא אף מצד הרחמים לא היתה ראויה ח"ו להתקבל, וע"כ אנו מוסיפים לבקש שתקבל את תפילתנו ברחמים 'וברצון' - שאין טעם ברצון, ומכח מידה זו קבל תפילתנו.

השראת השכינה בעבודת ה', ע"י שמחה

עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה, לכאורה היה צריך לומר, עבדו בשמחה את ה' או בשמחה עבדו את ה' (כי תיבת 'בשמחה' משמלת לחיבת עבדו), נראה שמרומז כאן מאמרו ז"ל אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה, וזהו 'עֲבָדוּ אֶת ה' - כלומר כדי שיהיה עבודתכם עם ה', בהשראת השכינה, 'בְּשִׂמְחָה' - צריכים להיות בשמחה.

מְנוּפֶּת צוּף וְכָל טַעַם

מבט אל התפילה

זוויות ראייה שונות על
ענייני התפילה

קמ"ו) מספרת על אדם ששמע על ארוסתו שהיא תותרנית וכיצד ניסה לבדוק האם נכונה השמועה. חוש הטעם וחוש הריח הם כשני אחים קשורים זה לזה, שים לב כשאדם מצונן והאף סתום, הוא כמעט ואינו חש בטעם האוכל.

אולם הסר דאגה בלבך, אין בכוונתי להבהיל או להפחיד אותך. סביר מאוד להניח שקושי הוא נקודת, כלומר "יתכן מאוד שאיבוד חוש הטעם נובע מרעלים מסוימים, ישנם מאכלים ספציפיים שגורמים להפסד בחוש הטעם, מתקבל על הדעת שגם אתה שלא במודע נתקלת באותם מאכלים מזיקים, על אף שזו נקודה היא ערבים לחיך, אך בכוחם לגרום נזק כבד לחוש הטעם, לבטח לא הרגשת שום תחושה של קושי בזמן שטעמת מהם, אך אט אט הם השפיעו עליך, רעדה, אם אכן אלה הן ההשתחרר ולצאת ממצב למרחב.

כעת למעשה, מה עלינו לעשות כדי להחיות ראשית, כח ברזל לך. אך לפעמים מדובר במשמעות, בטענה שהיא צריכה עושה בכל תורה הוא הצליח בדרכו ולהתגבר על כל מכשול חייב להתפלל ולתלות בטחונה בהשגת שר מהות חייו של יהודי מאמין וירא שמים, גם אם טיפול, נושא את פתיליה למרום מתוך ידיעה פועלית, שן באמתותה סיפורים מופלאים כי שנית, חובה מוטלת עליך לגשת לשלב הויכולת ביותר של ב"ד לערוך את השגת, והכל מוכן לוותר על הרגלים ישנים, גם אם בתחיל המסערה והיעד הנכסף שאליו הגן שואף את

הטיפול המעשי יבוצע בעז"ה בכמה שלבי רשימה מפורטת של מאכלים ומשקאות שמ הטעם ובכוחם אף להשבית אותו, על אף ש בהם במשך שנים, אולם מהיום הנך חייב חדשים, במשך הזמן תתרגל לכך ויוקל לך, עי

במשך התקופה, כבר בשלב ראשוני זה, לפעול יותר טוב, המלווה והמתוק שוב לא הושלמה המשימה, עבור כך נתקדם לעבר ה

לאחר משך זמן נתחיל לפעול בשלב השני מאכלים עליך לאכול כדי לשפר ולייעל היטב כשהחוששים בריאו ויתחזקו בעזרת תוכל לח

בשלב מתקדם יותר, למען השלמת המסלול, לסדרי אכילה נכונים, אכילה מתוך רוגע נפשי ולהימנע מהסחת דעת לדברים אחרים, אכילה מוקדמת, ועוד.

זכור היטב! למען השלמת המשימה אין להימנע מכל אותם רעלים מזיקים, השל מהמאכלים המונעים והמפריעים, בסייעת כראוי התופעות הנלוות שהזכרת, תחושת בהצלחה רבה.

תלמיד ישיבה התאונן פעם בפני הגאון ההוא ששומע עליו ושוב עד כמה התורה הקדושה שבעולם, שוב אחר פעם ושמעלים באוזניו שבעולם ואם היו בני מרגשיני מלתיקור אחריה, ועוד ועוד, בני אדם וכל אלו אין מתקיות ופלאה, הבחור העז והחסיף נופל ל מיוחדת בבשר טעים ומשובח, בדיוק כזו ממי אינני חששום טעם בלימוד. אנכי מרגיש דך ממה הרף על תלום שאינו שייך אלי כלל. והשואל

רבי אהרן לייב זצ"ל השיב בחכמה, 'אשאל את שטועם דבש או כל דבר מתוק והוא טוען בב' אומר בבטחה כי טעם מתוק בפיו?

הוא כמובן אדם שאינו שפוי בשכלו, בדיוק
הבחור.

הגאון המשיך, מדוע תאמר כך, זה כלל לא
כדעו! לא יאוש פניעה שכלית, אולם ישנם
בפניה הפוך לחלוטין, הרמב"ם מגדיר את
ומתוק מר יוש מן החולים מי ששמתאזה ות
והפחם וישאנא ומאכלות השלכות גזון הפחם ו
חולות מתאיה וואוקניה העדוה העדוה העדוה
כבדה עליהם למאד לפי חלים וכן ישעיהו
שמים חרש לאור ואור לחשך שמים מר למת
ללכת בדרכי חשך.

שמע יקירי - דוד המלך ע"ה מעיד בתהלים
וּמִפֶּן רָב וּמִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנִפְתָּ צוּפִים, כְּמוֹ כֵּן
הָעִידוּ וּמַעֲיִידִים עַל מַתִּיקוֹת וְנוֹעַם הַתּוֹרָה, וְ
לֹא פָחוֹת מִיִּדְעֵת בְּנֵי הָאָדָם שֶׁהִדְבֵּשׁ הוּא מֵרֵב

אלה שלמדו תורה כראוי ועדיין לא מרגיזים וחיבלו את חוש הטעם הבריא. כיצד ואיך הם מרגישים כלל את מחתקות התורה. באלו דברים מעיניהם את האור והמתיקות המונחים בהם לחלוטין מכל אותם מזיקים ומשבשים את אור יחישוב הטוב את המתקיות הטבעית של השבטים

פינחס יונתן התכוון להיכנס, כמה חיכה וציפה לדרגעים אלה. זמן רב עבר מאז שהזמין את התור, נאמר לו כי תורו יגיע רק לאחר מספר חודשים. פינחס יונתן קיבל את הדין, ברירה אחרת בין כה לא נותרה בידו, האפשרות היחידה שהיתה לו היא ההחלטה אם להמתין בסבלנות או לא.

סוף סוף הגיע הזמן המיוחל, בטרם ייכנס אל הרופא ניסה פינחס יונתן לסדר לעצמו את הדברים, להגדיר את הקושי והסבל בצורה הברורה ביותר, בתקווה איתנה כי בעזרת השי"ת יהיה הרופא שליח טוב לשחרר אותו ממכאוביו

המרפאה של מיכה שוכנת באחת הדירות בלב השכונה החרדית 'תיבת נח', שכונה שהוקמה במטרה קדושה להבדיל מכל תופעות הרחוב המוגנות המתנגשות ובאות לעולם. המקום הוקם לפני עשרות שנים ע"י העסקן המנוף הר" נח בוימיסטר ז"ל, גדולי ישראל סמכו עליו ועל ישירותו. מלבד כוחו הרב בסקנות ופעילות ציבורית, התחום האישי שלו היה קבלן בנייה ואדריכל מומחה. בתקופה ההיא נקרא הר" נח ז"ל לפתחם של כמה אדמור"ם ורואשי ישיבות במטרה לפתור את בעיית הדיור ביהדות החרדית. לאחר דין ודברים הוצע להרחיק לכת ולפנות לאחת הערים הרחוקות ממרכז הארץ. שם יהיה ניתן להשיג דירות בעלות מחתל לעומת המחירים המפוזרים במרכז.

עקא. **השאזור** היה מיושב מיהודים שהיו רחוקים מאוד מתורה ומצוות. על מנת לטפל בבקושי זה, נדרש לבנות שכונה סטורה שתבידל לחלוטין מאנשי העיר. עבור כך, עוד בטרם אוכלסו תושבי השכונה החדשה, הוקמו במקום כל התשתיות והצרכים הנדרשים עבור הציבור החדרי, מוסדות לימוד ובתי מדרש, חנויות קנייה בכל התחומים, גינות שעשועים ומגרשי משחק ורחבים, נוסדו גם בתי ייצור ומפעלים שנועדו לשמש מקור פרנסה עבור חלק נכבד מהתושבים העתידיים, כל אלה ועוד הושקעתו בשימת לב גבוהה לרווחת תושבי השכונה החדשה.

אך טבעי כי שם היישוב ייקרא 'תיבת נח', המבטא מקום מקלט רוחני לנתיקת מוחלט מהמבול והזוהמה השוטפים כמים הידונים ומאיימים לאבד ולכלות ח' כל חלקה טובה בכרם בית ישראל, מלבד זאת הועמד כאן זיכרון נצח על שמו של המקום המזים הענני, העסקן של מלך הור' ביוםימאס ע'ה.

אחד התחומים המתבקשים בהקמת מקום יישוב, שירותי רפואה, אומנם כל אחד מאחד חבלו שלא יצטרך להגיע לזה. אך כך קבעו ה"א"ן וכן פסק הרבנים" שישו"א תלמידי חכמים רשאי ללדור במבוקם שאין רופא. לכן הוקם בית רפואה גדול שהכיל את כל צורכי הרפואה התלמידים והיה עיליים ביותר, היוזמה היתה להביא למקום את הרופאים המומחים ביותר בכל תחומי הרפואה החדשים. פשוט ומוזן להסמיך האדריה העזריכה משאבים רבים של ממונה. עבור זאת נחנך מכל פעילי, לעסוק התרמה גדול במיוחד בחוץ לארץ. במטרה לדבר על הלבם של דבי עם מאחינו בית ישראל ולתאר בפניהם את נחיצות ודחיות הנושא. להעמיד צורכי רפואה עבור יראי' שהיה על יסוד טהרת וקדושת ישראל ללא פגיעה וסטייה כל שהיא

העסקן הרפואי הנודע ר' חיים ראובן רפאלוביץ מונה במיוחד על ידי ראשי הקהילה לתת מענה הולם לכל דרישה רפואית עבור מחיישי היישוב החדש. הובהר לו כי לא יימנע בעד כל הון להביא ולספק את השירות המיטבי ביותר. ר' חיים ראובן אכן הפעיל את קשריו המסועפים והעמיד אותם במטרה והיעד הנדרש להביא את הרופאים הכי מתמחים ומתמקצעים בכל תחום רפואי.

אחד הרופאים המומחים ביותר הוא ד"ר מיכה נעימי, התואר הרשמי של ד"ר מיכה הוא רופא משפחה, אולם הדין המקיף והבקיאות העצומה של תחום הרפואה הוא מעבר לכל קנה מידה. פרופסור גדולים בעלי שם מתייעצים איתו מפעם לפעם, הרופא מיכה נעימי, בעל תשובה בעברו, כיום הוא חרדי שומר תורה ומצוות ומקפיד על קלה בכחמונה. בעצת הכהונה בדותו המשיך להתמחות בתחומי הרפואה - הקבה חתן אותך כשישירים אלו. אין לך את הרשות להשתמש מהחובה הצבירת המוטלת עליך, יש לך ייעוד מביסר קדושה להביא מזון ותרופה לחולים, בודאי תראה שייטעם דשמיא גדולה פוסולתו הכבירה.

את המרפאה הפרטית שלו קבע מיכה בדירה קטנה שייצעד למטרה זו, דירה פשוטה בתוך בניין מגורים רגיל, ללא כל פרסומות ורעש וכד'. ד"ר מיכה דרכו בהצנע לכת ואינו סובל תעמולה ותידור. את המטופלים הוא מקבל בנים פיות ומטפל בהם לפי כבודם הרגיל, המחיר שדורש נמוך בהרבה בהשוואה לרופאים פרטיים אחרים, מצב הנתונים הביא שהביקוש לקביעת תורים גוברים עד מאוד. על הרוכז ייקבע התור רק לאחר מספר חודשים מלבד מקרים חדופים שאינם סובלים דחייה.

פינחס יונתן נכנס אל החדר, הרופא מיכה קיבל את פניו בחיוך לבבי, פרש בשלומו ושאל מה הביא אותו לכאן ובמה יוכל לעזור.

ד' ח' אני נתון בקושי גדול, אקווה כי כבוד הרופא יהיה השליח הטוב בסייעתא דשמיא. מדובר בתקופה ארוכה של כמה חודשים, אינני זוכר כיצד זה התחיל ומה קרה, אומנם זה התחיל בהדרגה, היו טעמים שלא הרגשתי, אך את אט המצב החמירי בירידה אחר ירידה, עד שכיום הגעתי למצב של איבוד חוש הטעם, זה מזכיר לי את נחש הקדמוני שקבל את עונשו - וְעַפֹּר תֹאכַל כָּל יִמֵּי חַיָּה, שכל מה שהוא אוכל, טועם בו טעם עפר, ההשלכות בולטות, כמובן שהו מפתח לי את התיאבון בצורה ניכרת, יכול לעבור טענות מאוד ואיני אוכל באמא, למזל! הטוב רעיתי: ולידי מוכירים לי שאני צריך לאכול, הפחתת מאכל במשקל, ייתכן מאוד שהתזונה שלי לקויה ומוצרים בסיסים של אבות המזון לא באו אל פי זמן, כנראה שעות שאני מרגיש חלוש מכל גופי מכך רגל ועד ראש, במשך היום אני חוש עייפות, אני חקוק מלכות שנייה תיחרוש, פעילות שונות שהייתי יכול לעשות, כיום אני מנוח מלעשות אותם, גם מצב הרוח בכללותו ירד פלאים, אני שייח חוסר סיפוק וחוסר שמחת חיים.

- אכן בעיה לא פשוטה כלל, על אף שבמבט שטחי נראה כי לעומת חושי האדם האחרים הדוגמת חוש הראייה וחוש השמיעה, נראה שהטעם הוא פחות חיוני והכרחי לתועלת האדם וייתכן להסתדר בלעדיו. אכן כפי שהגדרת נכון הוא מרכיב כבד מאוד בחיי האדם, כשהושגה לא פגם או פחיתות, וכל שכן העדר הטעם גורם להשלכות חינוכיות רבות.

אחת החכמות האלוטיות המופלאות הטמונות ביצירת האדם הוא וחושי הטעם. הקב"ה ברא בפה האדם את כוח התחושה בכל כונו הטעם, היות מאמץ כי בלשון נבראו אלפי נקודות שיש בהם כדי לקלוט טעמים שונים, כמו כן בחיך מלמעלה ומהצדדים, בתחילת הגרון, באופן כללי שיש טעם מתוק, מלוח, חמוץ, מר, חריף, שומני שביניהם גם את השילוב כי הטעמים השונים ישנם משולבים, יותר מטעם זה פחות מהטעם השני, וכך הלאה. גם במקום המדויק

בלשון, יש הרואים לטעון כי כל טעם יש לו מקום מיוחד בלשון לחוש אותו. לעומתם רבי
משפקים בדבר וישנם הטוענים בהחלטות שהקביעה איננה נכונה. כך, שלא לדוגמת
חום קור שניתן לבדוק בחוש המישוש בכל גוף האדם. חוש הטעם מצוי אך ורק במצרכת
המזלית של הפה, שמלבד כוחו ההרסני הנמצא המוכרח מתחשה ומצוותה הפה, בטבע בו
הקב"ה את חוש הטעם, וכאמרו הוא הכריז: "ונדרש מאוד לצורך חי"י התקנים של האדם.
לאיבוד חוש הטעם ישנם כמה וכמה גורמים". ראשית עלינו לחקור מה מקור הסיבה אצלך,
ישנם אלה שהתעניין נובע מזנק מוחי. במקרה זה המצב חמור ומורכב יותר. ייתכן שהבעיה
מיניה מליבו בחוש הריח. מה מגשרת את תחושת ליביו זה נחשב סוג משמעותי הגמ' (ב"ב

ימים טובים לישראל

הספר מבט אל התפילה

אחת המצוות המעשיות שמקיפה את האדם ביותר בכל ימי חייו, היא מצוות התפילה. מצווה כה חשובה ונשגבה, אמרות רבות נשמעות אודות מתיקות שעת התפילה, מה טוב ומה נעים פרק זמן זה שהאדם נפגש בשיחה אישית עם קונו. כמה שיחות חיוק והתעוררות נשמעים באוזנו אודות ההתלהבות והברען בתפילה, ומכרת לכולנו אמרתו הידועה של מרן הבעל שם טוב ז"ע 'באל התיבה' - אל חיבות התפילה.

עומד האדם ונפשו כמהה, האומנם אמת ויציב ונכון כי רחוק אני מכל אותם אוצרות תענוגים המתוקים והנפלאים, מדוע קצרה דעתי ובינתי ולא אחוש שום טעם מתוק ונעים בשעת התפילה, את האמת בוש אני מעצמי ולא אספר זאת לאיש, כי שעה זו כחושך ולא אור בעיני, מר ולא מתוק בפי, יודע אני בעצמי כי התפילה נחשבת בעיני לעול וכמשה כבד, היא נערכת בפי כמצוות אנשים מלומדה בלבד, וכי ייתכן כי רק יחידי סגולה זוכים לכך, והלוא רואה אני בעיני כי גם פשוטי עם ובעלי השגה מועטה, יש המתענגים ונהנים ממתיקות התפילה, שמא כך נגזר עלי לעולמים, הלוא גם אנכי מבני אברהם יצחק ויעקב, על מה ולמה ייגרע חלקי.

אליהם נאמר כי גם באלה חלק יעקב ולא רחוקים המה, אלא שמלאכה מוטלת עליהם להירפאות מכל אותם רעלים מזיקים שגרמו להם שיבוש חמור בחושי הטעם הטוב והמתוק, נעתיק נא את המשך דברי הרמב"ם המובאים מעלה: ומה היא תקנת חולי הנפשות ולכן אצל החכמים שהן רופאי הנפשות וירפאו חולים בדעות שמלמדין אותם עד שיחזירוהם לדרך הטובה והמכירה בדעות הרעות שלהם ואינם חולקים אצל החכמים לרפא אותם עליהם אמר שלמה חקמה ומוסר איולים כזו (הל' דעות פ"ב ה"א).

הלוא כי כן הוא, לו יתבונן האדם מעט בתוכן התפילה, הלא תתמלא ותשבע נפשו ורוחו ותמצא את כל אשר אהבה נפשו, בה ימצא אהבה ויראה ודבקות ה', תשובה ותיקון המעשים, בה ימצא צמאון נפש והשתוקקות לקרוב אלקים, שיר ושבח לא-ל חי, יתענג מהיצירה והבריאה בעליונים ובתחתונים וכל מעשי הקב"ה, יודה להש"ת ברוב ברכות והודאות, בקשות נשגבות לכל ענייני הרוחניים והגשמיים, בקשות רחמים על גאולתם של ישראל וישועתם מכל צרותיהם, ועוד.

אך בטרם יפתח בהתבוננות, יזכר וינקה את נפשו, בהכנה ראויה אל התפילה, אם בלימוד התורה, אם בטבילה, כל אחד לפי מה שלימדוהו רבותיו, שעת התפילה תהיה מתוק כובד ראש, בשמירה על כבוד התפילה וקדושתה, זהירות והקפדה על שמירת שתיקה מוחלטת בכל שעת צמאון נפש והשתוקקות לקרוב אלקים, לאחר זיכרון ניקיון כראוי, כאן תועיל ההתבוננות בל האוצרות החיים והקיימים בשעה נשגבה ורוממה זו, כי אז גם הוא יחוש את הטעם הנחמד והמתוק, יתענג על' בדבקות עילאית, יחוש בנפשו צימאון אל' כדבר נעים וזמירות ישראל: כאלו תערך על אפקי מים כן נפשי תערג אלך אלקים, צמאה נפשי לאלקים לא-ל חי, וכדברי העלמה הנשגבה בפיוטו של בעל ה'רחמי' ז"ע: 'ידיד נפש אב ה'רחמי', משוך עבדך אל צוֹנְךָ, ידוך עבדך כמו איל, ישתחוה אל מול הדרך, יערב לו ידיוֹתֶיךָ, מנופת צוף וכל טעם.

מכתבים למערכת

קוראים כותבים

לכבוד חברי המערכת של העלון הקדוש והנפלא 'שומרי אשורת הקודש' שחיו האמת שבר כאן רב רציתי לכתוב לכם, אבל היו דמיונות רבות ואז דמיונות וכוונ דאיתי איתי, עכשיו החלפתי כי לא אדמה שוב.

אפילו שלמשה אין לי אשה אויחז לכתוב, לא רציתי ספציפי ולא הכרתי מדשה, אבל אני ארשח מוכת הכרת הטוב גדולה מאוד לכם.

אני קורא בכל פעם את העלון שלכם ואמתכם בכל פעם אדמה, אהרעיונות וההברקות שצצו למוחי האמריני כל פעם אכיוון אחרי, עד שכל הנחרות נראות אל ין אחי גדול, כלומר אל האסרה הסופית, להחזיר כלם ולמחך את מוכת אשורת הדיבור, שלם לדבר בשלם התפילה.

ואני רוצה להדיך לכם אשה, יש היוק הרבה פרסאות ואודות אל הנשוא הזה, אפשר לאצוא כאלה כלל בית כנסת תלמידי פתקים וקריקטורות אפסעים בלעזיני הזה, וזה באמת ביתן להפרכה, לכל מי אסוקם דבר הדול הזה.

אבל אצא שני, יש שר הרבה איומאס והפחדות דאי שלם שואר וכו', ואפי' שנה נכון, אבל לפעמים זה יכול להפיק הרבה יסוֹס ותסכול, בפרט דאי שלקי דבר הזה, זה אורו לו שרוא אסיר את העניינים לכיוון אחרי, אותו דבר אל הזד השני של האסרה, יש פרסות רב אל הרבה יסוֹסות אפליסיות, אל זה לא תאיד צודק, כי קורה שכן אצק אנסה אשאר שלם לדבר, והרבה פלאים הוּס דעיון אצפא ליסוֹס. שלם תחשבו אשני אצלם חלילה כלם אונת פרסאות שמוציא אמתקים ואודות אשני רכין להתמחך כזה.

אבל העלון שלכם אמתק ואודות בצורה אחרת, הוּס נותן לי את ההרשאה הכי טובה שכן צריך לעשות וזה הדבר הכי נכון להתמחך כזה וכו' וכו', ולכן רציתי להודיע לכם שלם אל שפאפה שלי אני דברן גדול וכפארי הייתי אדבר אל פשלת התפילה לצדרי, אבל כבר כאה שנין אכות ששני שואר אל זה לארי לארי ולא אדבר כלם אמתילת התפילה עד אסאיימאין את הקדש האחרון, ופאקיר אני רוצה לומר שבאמת בהתמחך זה היה לי די קשה להתרשם לזה, אבל היוק אני עושה זאת בהנאה וכפאפה שלם שוֹק קושי, ואפסר לומר שבאמת יש לכם חלק גדול כזה, אשריכט אשתק אמתקים אותי ואת הרכיט, אוזה אעזאק לה, תודה רבה לכם.

יהי רצון שפאפה תצליחו לעשות עוד ועוד לאמן התפילה ולאמן הפס ותתברכו כלם אוב אן השאייט, אמן.

אדליף להיות בלעזיני שלם

גיליון זה נתרם ע"י ידידנו ומכובדנו, הרה"ג אהרן אקר שליט"א מחבר ספר 'משפטי אהרן', דומ"צ בבני ברק לע"נ בנו בחבור החשוב והיקר **שילוש נח ז"ל** נלב"ב ר"ח מנחם אב תשע"ח ת.נ.צ.ב.ה.

יו"ל ע"י מערכת 'שומרי משמרת הקודש' לחיזוק והתעוררות בעניין שמירת הדיבור בשעת התפילה **הזכויות הרבות שמורות למעתיקים והמפיצים לזכות את הרבים** **פקס: 03-6180410 • דוא"ל: shmh5775@gmail.com**

- מה קרה שאתה במצב רוח מרומם כל כך היום?

- אמרתו הבחנת נכון, נודע לי ושמחתי לשמוע כי הרב כתריאל לייבמן מגיע היום לעיר, הוא ישא דברים בבית המדרש היום אחר הצהריים, זו בשורה טובה עבורי.

- אתה מתכוון לרב לייבמן, זה שנותן הרצאות בנושא חיזוק בלימוד התורה, תובנות כיצד להגיע להישגים גבוהים, בהתמדה רצופה, בהיקף ידיעות התורה וכדו'.

- אכן כן! אני מכיר אנשים רבים שהלכו לפי התוכניות שהוא מציע והצליחו להגיע רחוק, מה דעתך גם לבוא לשם, מסתבר שגם אתה יכול להפיק ממנו תועלת רחבה, הוא נותן המלצות והצעות מצוינות.

- עזוב, זה לא בשבילי, אני משער פחות או יותר מה הוא בא לומר, לימוד עקבי ומסודר, חזרה על הלימוד על בסיס קבוע, ועוד בדומה לזה, הנח לי איך שאני, אני מתקדם בקצב שלי, אין לי כוח לשמוע כעת על שינויים מרחיקי לכת, אני לא מבין מה אתה מחויך כל כך, מה מצחקיך במה שאמרתי, האם אתה לא מבין אותי?

- מבין אותך, הכל בסדר, אף אחד לא מחייב אותך לבוא, אני פשוט משועשע מההשוואה שקפצה לי בראש, לסוחר נדל"ן שמסתבך פה ושם, אינו מצליח בשיווק וכו', נודע לו כי הופיע יועץ נדל"ן מומחה, ניתן לקחת עצות יעילות לצאת מהסבך, אולם הסוחר אין לו כוח לשינויים..., או לאותו אחד שמתקשה בפרנסתו ואינו יודע כיצד לגמור את החודש, סמוך לביתו הגיע אחד שמבין ונותן עצות מעשיות ומועילות, המסכן אין לו כוח לשינויים בכלכלת הבית, טוב נוח לו איך שהוא... כך גם בנושא בריאות, תזונה נכונה, ועוד ועוד.

לא פעם שמעתי ממך שהיית מאוד רוצה להרחיב אפיקים בלימוד התורה, לשבור מוסכמות קודמות, לפרוץ מוגבלויות, להתקדם בידיעות התורה ועוד, כעת עומדת בפניך הזדמנות יקרה מפז ואתה דוחה זאת בהינך יד, לא רוצה! לא צריך! אף אחד לא מתכוון לכפות עליך...

חז"ל אומרים 'לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב' (משנה סוף מס' תענית), בשונה מכל ליום טוב במשך ימות השנה, בהם יש הלכות והליכות מוגדרות לכל חג ומועד, הן ימים טובים מן התורה, וגם ימים טובים שנוספו, פורים וימי החנוכה, ישנם הלכות ברורות, כיצד ואיך עלינו לערוך את החג.

לא כן יום טוב זה של חמשה עשר באב, חז"ל כל כך הפליגו בלשונם לומר שלא היו ימים טובים כאלו בישראל. אמנם בגמ' (תענית ל"א) ביקשו טעם על מה ולמה יש יום טוב בחמשה עשר באב, והביאו לכך טעמים וסיבות שונים, זה בכה וזה בכה, ואף על פי כן, לצד כל הסיבות והטעמים הרבים ליום טוב ביום חמשה עשר באב, עם כל זאת, לא נפסק בו שום הלכה למעשה, תמיהה שאומרת דרשני.

אם נעניין שם בהמשך דברי הגמ', בסיום נתינת הטעמים ליום טוב זה, מוסיפה הגמ' כמה מילים בודדות 'מכאן ואילך דמוסיף יוסיף', ומבאר רש"י: 'מכאן ואילך - מחמשה עשר באב ואילך, דמוסיף - לילות על הימים לעסוק בתורה, יוסיף - חיים על חייו'.

משמעות העניין, לאנקבעה הלכה ברורה, כגון - ביום חמשה עשר באב צריך כל אחד מישראל להרבות בלימוד התורה וכו', כמו בכל ימים טובים, אולם נאמרה כאן הצעה מעשית מועילה וחשובה לכל בעל נפש, תן לבך ועיניך, הימים מתקצרים, הלילות מתארכים, זהו הזמן הנכון והראוי להרבות בלימוד התורה.

ידועים אמרות צדיקים ז"ע אודות חמשה עשר באב, שמיום זה מתחיל ההכנה לימים הנוראים הבעל"ט, מהם אמרו שבשמיים מתחילים להזיז את הכיסאות לקראת ראש השנה, יש שרמזו זאת בדברי הפסוק וְעֵתָהּ יִשְׂרָאֵל 'מה' ה'אלקידך שאל מעמך, 'מה' רומז למ'ה הימים מיום זה עד ראש השנה, היו שאמרו שניתן כבר להתחיל באיחולים לשנה הבעל"ט, רמז לכך 'חמשה עשר באב' בגימטריא 'כתיבה וחתמה טובה'.

אומנם יש השומעים את כל אותם אמרות, וחלחלה אחזתם ולא דווקא מאימת הדין, תחושת סלידה וריחוק אופפת אותם, מה לנו כעת בתוך ימי בין הזמנים להתחיל כבר עם הימים הנוראים, נשאיר זאת לכשיגיע הזמן, בבחינת 'זיה לצרה בשעתה', אם תאמר בפניהם שחודש תמוז ר"ת זמני תשובה ממשמשים ו'באים, נראה בעיניהם כי ברצונך ליטול מהם את כל עולמם.

על כגון אלה נאמר, לא באנו לחייב אותך, אמנם אין כאן הלכה מעשית ברורה להתחיל בהכנה לקראת הימים הקדושים הבעל"ט, אם אינך מעוניין בזה, לא רוצה! לא צריך! אלא שלפניך הזמן זמן מסוגל להתעוררות ולחיזוק ביראת שמים ובהכנה לקראת ימים נעלים ונשגבים, אם ברצונך לדחות זאת למועד מאוחר יותר, לא באנו לכפות עליך.

לעומת זאת, החכם ענינו בראשו, לצבור ולאגור יראת שמים, להתחיל בהכנה ראויה לקראת חודש אלול, כל אחד כמידת יכולתו והשגתו.

חמשה עשר באב חל בשבועות של פר' 'ואתחנן', 'עקב', בפרשות אלו מצבור עצום של אהבת ה' ויראת שמיים, דבקות בה', מצוות קריאת שמע, מצוות תפילין, אשרי מי שנוטל לבלו ומוחו למלא את נפשו ורוחו ונשמתו באוצר של יראת שמיים הנובע מתקופה נעלית זו.

כידוע, זמן התפילה היא השעה המסוגלת בכוחה למלא את האדם ביראה ובאהבת השי"ת ודבקות בבורא ית"ש, כל זאת כמובן אם עומדים להתפלל בכבוד ראש, בזהירות יתירה ושמירה מכל שיחה בטילה הנוגדת לחלוטין את יראת ה', מורא מקדש, כבוד ה' וכבוד התפילה, מיום זה נאגור אל לבינו אוצר של יראת שמיים, נאחל בפה מלא מעומק הלב - גוֹט יום טוב.

צידה לדרך

וכל הצבור השומר על שתיקה, וכל אחד עסוק במחשבותיו, מי במחשבות עמקות יותר ומי פחות, השקט הכללי ואוירת התפלה מסייעים לכל אחד להעמיק להתרכז קראי בתפלתו, ומלבד זאת ישנו ענין הרציפות, שבתפילת צריך להתייחס עם התפלה ולהיכנס כל כולו לעולמה של תפלה, שאז תפלתו ראויה ומכשרת לברכה, וזה שיש רק ע"י ההמנעות משיחה בשעת התפלה הפוגמת ברציפותה, וכל הענינים ולו אפילו החשובים הנחוצים ביותר, יש למצא להם את הזמן המתאים קודם התפלה ואחריה, אך זמן התפלה עצמה צריך להשתדל להיות מקדשת לתפלה.

כקדמו"ר ה'נתיבות שלום' מסלונים ז"ע - יומא דהילולא ז' מנחם אב